

## LA NOVEL·LA SOBRE EL “CAS CAROD”

Què tenen en comú la vida dels camps de refugiats saharauis, un llibreter de vell i el “cas Carod”? Doncs que Margarida Aritzeta els ha fet protagonistes de la seva última novel·la, *El llegat dels Filisteus*. Com diu la mateixa autora, aquesta és “una novel·la fantàstica que parteix d’una trama real”. La trama real és el “cas Carod” tal com el vam conèixer pels mitjans de comunicació: l’entrevista del polític amb ETA, la filtració a la premsa i la posterior dimissió forçada del conseller en Cap. Un fet real que va sacsejar fortament la vida política catalana i que Aritzeta lliga amb dues línies argumentals fictícies entrecruades: el relat d’intriga sobre el llegat dels filisteus, un misteriós disc d’argila d’una antiga civilització ja desapareguda, i la història personal del protagonista, el Manuel Uriarte, un llibreter de vell a qui Carod fa un encàrrec molt especial. En el primer cas, l’autora ens situa en ple desert del Sàhara i, en el segon, entre les comarques tarragonines i la ciutat de Barcelona. A poc a poc els tres fils argumentals es van entrellaçant fins a esdevenir-ne un de sol.

Cal tenir en compte que *El llegat dels filisteus* és una obra que pren partit —del tot conscientment—, de tal manera que s’hi traspua una gran admiració per Carod i per la seva manera d’entendre la política i el país des de la primera fins la última pàgina. Tot i això, el lector o lectora sense cap adscripció política concreta trobarà en la novel·la un relat ple d’acció, de ritme, de suspens i de girs inesperats. També hi trobarà personatges reals com el mateix Carod; personatges històrics com Jacint Verdaguer, Àngel Guimerà o Eduard Toda i personatges ficticis que, en alguns casos, no són ni de bon tros el que semblen a primera vista. Hi trobarà, en definitiva, una obra que aconsegueix enganxar-nos de tal manera que, si llegim al tren, correm el perill de concentrar-nos tant en la lectura que no ens adonem que hem arribat a la nostra parada, com va estar a punt de passar-li a una servidora.

Cossetània —editorial valenca com la mateixa Aritzeta— emergeix amb força i amb propostes de qualitat com aquesta. La novel·la té ganxo, en primer lloc, perquè un dels personatges principals és un dels polítics més importants del país, protagonista d’uns esdeveniments que no van deixar ningú indiferent, cosa que provoca que tinguem la sensació d’haver viscut, en certa manera, els fets que es narren. Per arrodonir-ho, Aritzeta ens “deixa entrar” a la vida del líder republicà, conèixer els seus pensaments i reflexions al llarg d’una

---

campanya electoral tan dura i complexa com la de les darreres eleccions estatals, i “espiar” la seva intimitat casolana (sempre en el pla de la ficció), de tal manera que ens semblarà que som observadors privilegiats de les converses i les situacions que s’hi van succeint. Alhora, ens farà viatjar fins al Sàhara, on coneixerem en quines condicions viuen, o sobreviuen, les famílies dels camps de refugiats des de fa més de trenta anys. I també coneixerem infants saharauis que vénen a passar els estius a les nostres comarques.

Del “cas Carod”, encara que només n’agaféssim la part més estrictament —i cruament— real, ja donaria prou material per a un llibre (potser fins i tot per a una pel·lícula), però no us espereu trobar en *El llegat dels filisteus* una crònica del que van ser aquells dies. Per això ja hi ha altres obres. Aritzeta ha anat més enllà i ho ha amanit tot plegat amb una trama inventada que serpenteja al llarg de tota la novel·la entre la realitat i la ficció. Tot aquest cúmul d’elements fa de *El llegat dels filisteus* una lectura més que recomanable.

MARINA MASSAGUER COMES

Publicat al diari *El Punt* el 20 de març de 2006